

Нова димензија

Приоритетне области сарадње у области одбране између Италије и Србије у наредном периоду биће заједничка обука припадника специјалних јединица, сарадња у области војног образовања и развијање војноекономске сарадње. Ове године стиже и донација Италије у виду опреме за разминирање, вредна 600.000 евра.

Елегија Министарства одбране Републике Италије, коју је предводио подсекретар за одбрану Ђузепе Косига, боравила је недавно у дводневnoj званичној посети Министарству одбране Републике Србије на позив државног секретара Душана Спасојевића.

Господин Косига је још једном уверио српску страну у спремност за наставак успешне сарадње у области одбране, која представља значајан допринос регионалној стабилности.

■ Господине Косига, када је у јануару прослављено 130 година од успостављања дипломатских односа Србије и Италије, оцењено је да је било бурних успона и падова, али да се данас сусрећемо са пријатељством осведоченим у завидној војној сарадњи. Да ли и италијанска страна сматра да је она главни покретач укупне сарадње две земље?

— У последњих девет месеци, сусрели смо се шест пута са представницима Министарства одбране Републике Србије. То говори

да сарадња у области одбране постаје наша централна тема. Не могу одговорити на питање каква је сарадња две земље у другим областима, али видим да у области билатералне војне сарадње постижемо значајни успех. Изабрали смо област одбране као можда најважнију у скорашњој будућности. Као што знате, разговарали смо с многим српским званичницима, развили смо сарадњу у области војне обуке и војног образовања.

Није непознато да Италија снажно подржава формални и званични улазак Србије у регионалне јужноевропске одбрамбене облике сарадње. Видимо да улазак Републике Србије у њих, заједно са другим нацијама, јесте начин да те иницијативе буду успешне. Дакле, могу рећи да смо постигли значајни напредак у односима наше две земље на пољу одбране, што је добар почетак и за развијање сарадње у другим областима.

■ *Током двогодишњег обављања улоге контакт тачке НАТОа, Амбасада Италије у Београду промовисала је иницијативе из области јавне дипломатије. Како данас, са одмаком од неколико месеци, процењујете њена постигнућа?*

МИРОВНЕ МИСИЈЕ

– Италија је значајно учешће у мировним мисијама почела у Либану осамдесетих година прошлог века. Била је то тешка политичка одлука, коју је време потврдило као добру. Потом смо послали наш тим и у Сомалију, где је остварен добар однос са локалним становништвом, коме смо помогли да савладава последице грађанског рата који је деценијама разједњао ту земљу.

Те две мисије означиле су зачетак новог процеса у коме су оружане снаге почеле да се мењају, јер се променио карактер оружаних сукоба. Одбрана наших грађана није више била на нашим границама, већ је захтевала слање трупа ван њих. За нас је то била значајна промена, која је захтевала извесно време и напор усмерен на то да и грађани то разумеју.

Професионализација војске била је скупа, али безбедносне претње данас су широко постављене и међународној заједници треба понудити своју помоћ. Понављам, било је великих промена, коштало је, али се и исплатило. Посебно је корисно када се имају тимови које друге земље у потребном времену не могу да понуде.

сарадње

– За време 2007. и 2008. године, Италија је била контакт тачка НАТОа за Србију. Био је то веома осетљив мандат, будући да се одвијао у заиста тешком времену за односе Србије и Алијансе. У то време развијена су два поља деловања везана за нашу улогу контакт тачке. Са војне тачке гледишта, учвршћивала се војна сарадња, која је била веома корисна, а односила се првенствено на процес реформе са којим се суочавала српска војска. Италија је учествовала са веома важном улогом у Nato Serbia Defence Reform Group.

Прошле године, учествовала је са прилогом вредним милион и по евра, чиме је постала водећи донатор поверљивог фонда НАТОа за помоћ намењену вишку војног кадра.

Италија је потписала и протокол о донацији средстава за размињање војног аеродрома, а ускоро би два српска цивилна посматрача из Министарства спољних послова могла бити укључена у тим за реконструкцију у Авганистану у италијанској зони одговорности. Реч је о првенствено цивилној сарадњи, у оквиру које ће двојица српских дипломата почети свој рад највероватније идућег месеца, и даће свој допринос у унапређивању разумевања цивил-

них проблема. Овде није реч о војној активности, већ првенствено о активностима неопходним за успостављање заштите цивила.

Као контакт тачка, италијанска амбасада бавила се и јавном дипломатијом, у чијем се оквиру посебно концентрисала на пренос информација, као што су многе активности које је НАТО спроводио, углавном невојне. Тим поводом одржане су и бројне конференције. Све то било је засновано на размишљању да НАТО у Србији треба да добије нови имиџ. Потребно је да нађемо начине за развијање војно-војних активности, али исто тако и за унапређивање слике Алијансе и њене улоге, што је веома важно за Србију. Јавно мњење мора да се прати са изузетном пажњом, јер понекад добра перцепција може помоћи да се тешкоће из прошлости лакше превазиђу.

■ *У децембру 2008. године потписан је протокол о донацији Министарства одбране Републике Италије Министарству одбране Републике Србије. Протоколом је донирана опрема тимовима за размињање у вредности од 600.000 евра. Који су разлози руководили Владу Италије да одобри тако значајну помоћ Србији? Када ће та опрема бити испоручена?*

– Када успостављамо сарадњу са другим земљама и желимо да је унапредимо, онда настојимо да што је пре могуће учинимо нешто конкретно. У том смислу, сматрали смо да је важно да повећамо капацитете Србије за размињање, такође због билатералног ефекта бомбардовања током деведесетих година. Било је важно наћи добар оквир за сарадњу. Ефекти такве активности одражавају се и на регион, јер могу бити и другде од великог значаја. Реч је истовремено о војној и невојној сарадњи.

Настојимо да развијемо посебан капацитет у оквиру српских оружаних снага, капацитет који се може проширити, будући да је употребљив у различитим околностима. Српску војску снабдевамо опремом и улажемо у обуку како би се створиле снаге које могу одмах да употребе ту опрему. По количини, мислим да донирана опрема може опремити јединицу мањег оперативног нивоа. Материјал који вам дајемо истог је стандарда као онај који користимо и ми у својим снагама. Опрема, вредна 600.000 евра, сада је у последњој фази тестирања, и, према мом сазнању, биће испоручена након септембра 2009. године.

■ *Који је италијански поглед на даљи развој евроатлантских интеграција земаља Балкана, и посебно Србије?*

– Верујемо да је развијање многих врста интеграција свих балканских земаља најефикасније средство за постизање стабилности у региону. За Италију Балкан је важан и због властите стабилности. Улога Србије мора бити централна. Никада регион неће бити сигуран и стабилан, ако се Србији не пружи одговарајућа улога. Србију, дакле, видимо као кључног играча тих процеса и сматрамо да је у интересу свих у региону да Србија заузме своје место.

То може бити виђено, с једне стране, и као приближавање Европској унији. Приликом проценивања резултата који се при томе постижу, потребно је уочити вољу да се настави путем интеграција, али и напоре и успехе који прате тај процес.

Ако говоримо о јачању веза Србије и НАТОа, уочавамо да Србија дели исте вредности са њим. Можда ће требати времена за веће зближавање, али јасно је да делимо исте вредности и безбедносне циљеве у региону. Италија сматра да земља мора бити процењена на основу напора и остварених резултата на путу, не на основу других ствари. Посебан знак да је Италија чврста у свом ставу дат је 2008. године, када је заједно са Норвешком и Мађарском донела одлуку о чврстој подршци нових односа Србије и НАТОа.

■ *Италија је позната и по свом учествовању у мировним операцијама широм света. Присутна је, између осталог, и у Кфору. Са којим све снагама учествујете у операцијама тог типа, и каква је искуства то донело?*

– Италија у тим операцијама учествује последњих двадесетак година. На тај начин смо ојачали нашу међународну улогу. Учествујемо у четрдесетак мисија, почев од оних највећих као што је она у Авганистану, потом у Либану, до најмањих у Африци. Све оне су под различитим „кишобранима“ – неке мисије воде Уједињене нације, друге НАТО... И веома су различите међу собом, са различитим задацима, напорима и снагама које треба уложити како би се циљеви постигли.

Учествовање у мировним мисијама има посебан значај за Италију, и мислим да то важи за све земље. Биће нам драго да разговарамо о могућем учешћу српских снага у некој од њих. Као што сам рекао, мисије су бројне и различите, са различитим улогама, и надам се да ће наши српски пријатељи што пре наћи начин да сарађују са нама. Сигуран сам да ћемо наћи право место и прилику за то.

Када је реч о нашим снагама на Косову и Метохији, италијански контингент у оквиру Кфора остаће тамо ради очувања безбедности српског и осталог неалбанског становништва и српских светиња у њиховој зони одговорности. ■

Снежана ЂОКИЋ
Снимио Н. СУБОТИЋ

Сусрет Спасојевић – Косига

Подршка интеграцијама

Делегација Министарства одбране Републике Италије, коју је предводио подсекретар за одбрану Ђузепе Косига боравила је 30. и 31. марта у дводневној званичној посети Министарству одбране Републике Србије на позив државног секретара Душана Спасојевића.

Током сусрета констатовано је задовољство нивоом сарадње у области одбране између две земље. Приоритетне области сарадње, које произилазе из Плана билатералне војне сарадње, у наредном периоду су наставак заједничке обуке припадника специјалних јединица, сарадња у области војног образовања и војно економска сарадња. Ове године реализоваће се и активности у оквиру донације Италије у виду опреме за разминурање аеродрома „Цар Константин“ у Нишу, као и обуке наших тимова за отклањање неексплодираних убојних средстава.

Државни секретар Спасојевић изразио је задовољство што је имао прилику да се у срдачном и пријатељском разговору са подсекретаром Косигом још једном увери у спремност за наставак изузетно успешне сарадње у области одбране, која је покретач укупних билатералних односа две земље који трају већ 130 година.

Овакав степен сарадње у области одбране између две земље представља значајан допринос регионалној стабилности, рекао је Спасојевић и нагласио да Министарство одбране и Војска Србије учествују у свим важним регионалним иницијативама и у оквиру њих имају изузетну сарадњу са Министарством одбране и Оружаним снагама Италије.

Разматрајући питања везана за политичко-безбедносну ситуацију у региону, Спасојевић је изнео основе државне политике према највећем безбедносном проблему, ситуацији у јужној српској покрајини Косово и Метохија.

Подсекретар Косига нагласио је да ће италијански контингент у оквиру Кфора остати на КиМ у циљу очувања безбедности српског и осталог неалбанског становништва и српских светиња у њиховој зони одговорности.

Заједнички је констатована непходност интегрисања земаља западног Балкана у Европску унију. Косига је поновио више пута изречену подршку Италије нашој земљи на њеном путу европских интеграција.

Другог дана посете, подсекретар Косига одржао је предавање у организацији Института за стратегијска истраживања Сектора за политику одбране. ■

